

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI GÖYNÜCEK İLÇE RAPORU

Raporu Hazırlayanlar: Sümer ÇAKIR

28.02.2018

İÇİNDEKİLER

1. İLÇE KÜNYESİ.....	3
2. GİRİŞ	3
3. SOSYAL YAPI.....	3
4. İKTİSADİ YAPI	4
5. ALT YAPI.....	4
6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ.....	5
7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	5

1. İLÇE KÜNYESİ

İLÇE ADI	GÖYNÜCEK
BAĞLI OLDUĞU İL	AMASYA
NÜFUS (2017)	10.718
YÜZÖLÇÜMÜ	579 km ²
İL MERKEZİNE UZAKLIK	46 km
KÖY SAYISI	38

2. GİRİŞ

Göynücek ilçesi Çekerek ırmağı vadisinde ve ilin güney batı yönünde kurulmuş olup, doğuda Tokat'ın Zile ilçesi (38 km), batıda Çorum'un Ortaköy (30 km) ve Mecitözü (15 km) ilçeleri, Kuzeyde Amasya merkez ilçesi (45 km), güneyde Yozgat'ın Aydıncık ilçesi ile komşudur. Yüzölçümü 579 km² olup, rakımı 450-1100 m arasındadır. İlçe merkezinin Amasya'ya uzaklığı 45 km dir.

İklimi kara ve Karadeniz iklimlerinin karışımı olup yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. İlçenin iklimi genellikle ılıman olup, kışları fazla sert geçmemektedir. Yaz aylarında maksimum ısı 42,6 C, minimum 7 C, kış aylarında maksimum ısı 19 C, minimum -12 C'dir. Yılda en çok kar kalınlığı 35 cm olup yerde kalış süresi en uzun 50 gündür. İlçe ve köyleri bozkırlar ve fundalıklarla kaplı olup, yer yer baltalık orman ve korulara rastlamak mümkündür.

3. SOSYAL YAPI

Nüfus

2017 yılı Adrese dayalı Nüfus kayıt sistemine göre Göynücek nüfusu 10.718'dir. 2007 yılında nüfusu 13.425 olan Göynücek ilçesi nüfusu yıllar itibariyle azalmaktadır. 2007-2017 yılları arası nüfus artış hızı -%25'tir. 2007 yılında nüfusun %80'i köylerde yaşamakta iken, 2017 yılı itibariyle bu oran %51'e inmiştir.

2013	2014	2015	2016	2017
11.390	10.771	10.443	10.659	10.718

Eğitim

İlçede 16 okul, 117 derslik bulunmaktadır. Öğrenci sayısı 1413 öğretmen sayısı 142'dir. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ilkökul ve ortaokulda 10, genel ortaöğretim 14, mesleki ve teknik eğitimde 18'dir.

	Kadın (%)	Erkek (%)
Okuma yazma bilmeyen	4,29	1,19
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	21,67	11,79
İlkokul	41,04	39,29
İlköğretim	12,23	12,06
Ortaokul veya dengi meslek ortaokul	9,34	13,25
Lise ve dengi meslek okulu	7,72	15,6
Yüksekökol veya fakülte	3,32	6,37
Yüksek Lisans	0,08	0,32
Doktora	0,08	0,06
Bilinmeyen	0,22	0,06

Sağlık

İlçede bir devlet hastanesi bulunmaktadır. Devlet hastanesinde 7 doktor bulunmaktadır. Toplum Sağlığı Merkezi kendisine bağlı Gediksaray Aile Sağlığı Merkezi ve 1 Nolu Aile Sağlığı Merkezi ile birlikte ilçede sağlık hizmetlerini en etkin şekilde sunmayı amaçlamakta, bünyesinde 112 Acil Sağlık Hizmetleri Birimi faaliyet göstermektedir.

4. İKTİSADİ YAPI

Göynücek'in ekonomik yapısı büyük ölçüde tarıma dayalıdır. İlçede ailelerin % 60'ı tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle geçimini sağlamaktadır. Göynücek'te tarım ürünlerinden buğday, arpa, şeker pancarı, ayçiçeği, soğan, nohut, mercimek ve bamyaya üretilmektedir. Örtü altı sebze üretiminin de yapıldığı Göynücek'de 160 tonluk toplam domates üretiminin 10 tonu plastik seralarda gerçekleştirilmektedir. Verimli Çekerek Ovası'nda son yıllarda meyvecilik (kiraz, elma, vişne, kayısı ceviz ve şeftali) üretimi de hız kazanmıştır.

Göynücek'te kendi gereksinimlerini karşılamak amacı başta olmak üzere, ticari amaçlarla da hayvancılık yapılmaktadır. Bu nedenle, hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olduğu ilçede hayvan sayısının gittikçe azalmakta olduğu dikkat çekmektedir. Ekonomik zorlukların geçimini tarımdan sağlayan hane halklarına önce canlı hayvanlarını sattırması olmasının bu eğilimde etkili olduğu gözlenmektedir, bununla beraber, yerli ırklardan kültür ırkına doğru bir değişim yaşandığı görülmektedir.

İlçede hâkim sektör tarım olup, modern anlamda üretim yapan bir sanayi kuruluşu bulunmamaktadır. Yapımı devam eden Küçük sanayi sitesi ve faaliyete geçmesi beklenen un fabrikası ile de sanayi sektöründe istihdam edilen vatandaşlarımızın sayısında ve sektör faaliyetlerinde bir artış yaşanması beklenmektedir.

Ülkemizdeki en önemli bej kireçtaşı üretim merkezlerinden birisi olan Amasya'nın adını taşıyan ve dünyadaki tüketimi her geçen yıl katlanarak artan Amasya Beji rezervlerinin bir kısmı da Göynücek-Kafarlı-Tencirli ve Başpınar köyleri sınırları içerisinde bulunmaktadır.

5. ALT YAPI

Göynücek-Amasya, Göynücek-Ortaköy, Göynücek-Mecitözü yolları asfalt olup, Göynücek-Zile ile Göynücek Aydıncık ilçeleri güzergâhındaki yolların bir kısmı stabilize malzeme kaplıdır. İlçe girişinden itibaren yol genişletme çalışmasına başlanılmıştır. Göynücek'e Amasya'dan, sabah 7.30 ve akşam 17.00 saatleri arası her 30 dakikada bir kalkan S.S. Göynücek 25 No'lu Minibüsçüler ve Taşıyıcılar Kooperatifine ait minibüslerle ulaşabilmektedir. İlçe içi toplu taşımacılığında ise Göynücek Minibüs Taşıma Kooperatifi hizmet vermektedir.

İlçeye bağlı 36 köyün tamamının ulaşım yolları sathi asfalt kaplama niteliğindedir. Merkez ilçe kanalizasyon hattı 11,5 km olup yalnızca 10 hanenin kanalizasyon şebekesi bulunmamaktadır. Bireysel fosseptik çukuru ile kanalizasyon atığının depolandığı bu hanelerin fosseptik bakımı periyodik olarak temizliği Belediye İtfaiye Amirliğince yapılmaktadır.

2013 yılı TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Göynücek belediyesi tarafından yapılan toplam çevresel harcamalar 1,2 milyon TL'dir. İlçe içme suyu şebeke hattının uzunluğu 13 km olup nüfusun tamamı içme suyu hizmetinden yararlanmaktadır. 2010 yılı TÜİK verilerine göre ilçeden toplam çekilen su miktarı 642.000 m³/yıl, kaynak suyu 398.000 m³/yıl, kuyu suyu ise 244.000m³ /yıl'dır. Kişi başına çekilen 425lt/kişi-gün değeri, 216lt/kişi-gün değeri olan Türkiye ortalamasından yüksek olup, Hamamözü ilçesinden sonra il içerisinde 2. sırada yer almaktadır. İlçe köylerinin tamamında kanalizasyon mevcuttur.

6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ

Yıl	Program	İlçede Destek Alan Proje Sayısı	Toplam Destek Bütçesi (TL)
2011	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi MDP	1	71.934,44
Toplam		1	71.934,44

2012 yılında "Göy Lezzet Yöremizden Mutfağımıza Ulaşan Lezzetler" projesi Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı ile İlçemiz Kaymakamlığının birlikte hayata geçirdiği projenin amacı Göynücek'te yaşayan eğitim düzeyleri düşük ve geleneksel aile yapısı gereği ikinci planda kalan kadınların uzun zamandır aileleri için yaptıkları reçel, marmelat, salça gibi ürünleri standart bir şekilde üreterek ekonomik hayata katılmalarını sağlamak, bu kadınların ürettikleri ürünlerin satılmasına yönelik pazarlama tekniklerinden haberdar etmek, Göynücek nüfus piramidinin en geniş yaş kuşakları olan 15-20 ve 20-24 yaş arasındaki genç işsiz kadın nüfusunun istihdamına katkı sağlamak, genç işgücünün nitelikli hale getirilerek istihdam edilebilirliklerine katkı sağlamak projenin amaçlarını oluşturmaktadır. Proje başarı ile tamamlanmış olup 30 kadına eğitim verilmiştir.

7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Amasya-Göynücek arası karayolu genişleme ve düzenleme çalışmalarına devam edilmesi ulaşım standartlarını yükseltecektir.

İlçede 1 Adet Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü hizmet binasına gereksinim duyulmaktadır.

İlçede Halk kütüphanesinin halen hizmet vermekte olduğu yer İlçe Emniyet Amirliğine tahsis edildiğinden, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Kütüphane yeri temin edilerek personel görevlendirilmesinin yapılması gerekmektedir.

İlçenin Meslek Yüksek Okuluna bir an önce kavuşturulması ilçenin gelişmesi ve göçün önlenmesi açısından büyük bir katkı sağlayacaktır.

İlçe ve köylerde yaşayan yaşlı ve bakıma muhtaç kişilerin kalabilmesi için ilçeye bir Huzur Evinin yapılması gerekmektedir.

İlçenin daha huzurlu ve daha güvenli bir halde olmasının sağlanabilmesi için MOBESE kamera sisteminin kurulması gerekmektedir.

Ayrıca tarımsal yapıdan kaynaklanan verimsizlik problemi ile gelir yetersizliğinin aşılması için:

Sulama altyapısı projelerinin, basınçlı sulama teknikleri ile tarla içi gelişim hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik projelerin kalkınma ve kişi başına göstergelere önemli katkı yapacağı değerlendirilmektedir.

Kültür ırkı hayvancılığının geliştirilmesine yönelik projelerin stratejik öneme sahip olduğu kanaatine varılmıştır.

Bamya ve soğan üretiminde katma değer artışı sağlayacak, işleme, paketlenme tesislerinin ve birliklerin desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.